

Szivárvány

A DEBRECEN-NAGYERDEI REFORMÁTUS EGYHÁZKÖZSÉG LAPJA

2009/2

Ökumenikus Imahét

„Szivárványívet helyezem a felhőkre, az lesz a jele a szövetségnek, melyet én a világgal kötök.” 1Móz 9,13

Épülünk és építsünk (16.)

Az elmúlt évben terveink, elképzeléseink épületben, helyiségekben, berendezésben való megvalósulásáról írtam. Hátra van még a szolgálati lakás konyhájának felújítása, a kerítés átfestése és a kertrendezés egy része, és kívánatos lenne belátható időn belül egy kisebb stúdió kialakítása is. Néhány hónapja kezdjük belakni az épületet, teszteljük a fűtési rendszert. Kezdjük megtanulni, hogy melyik helyiség hol található. Most már a kibővített épület lelki, közösségi hasznosítása következik. Az ógyház idején (4-5. században) az egyház még komolyan vette küldetését, a missziót, és épületeit is úgy építette. Az akkor épült templomok legalább két részből álltak. Az átriumnak nevezett első oszlopcsarnokos részben volt az érdeklődők, a hithez közeledők, a keresztrekiesésre készülők helye, és ezen keresztül lehetett a templomba bemenni. Ez fejezte ki egyúttal a hitbeli növekedést is. A templom és a régi gyülekezeti ház összeépítése által kialakított épületegyüttesünk középpontjában az önálló bejáratú, átriumnak elnevezett helyiség van.

Legyen ez az átrium a vallási neveltetést nem, vagy alig kapott embereknek egyfajta „előszoba” az előítéletek, félelmek, idegenkedések lebontására, a kapcsolatfelvételre.

A hithez, Bibliához közeledőknek pedig ahhoz hasonlóan, ahogy a jeruzsálemi templomban volt egykor a „pogányok udvara”, ahol ők imádkozhattak, vagyis a lelki elindulás, közeledés első fontos helye. Nekünk pedig, akik már a hit útján járunk, legyen a közeledők fogadásának és a közösség, a jövő építésének fontos helyszíne.

Püski Lajos

Hétköznapi ökumené

Az egyetemes imahéten kívül hány alkalmat tudnánk felsorolni, ahol a különböző keresztyén felekezetek tagjai szervezett keretek között találkozhatnak egymással? A Debreceni Ökumenikus Szenior Foci Kupa ilyen. Január 31-én már második alkalommal gyűltek össze a 30 év feletti gyülekezeti tagokból toborzott csapatok, hogy egy évig őrizhessék a győztesnek járó vándorserleget. A gyülekezeti válogatottak mellett idén először indult a Dóczy Gimnázium tanári csapata is. A mi fiaink végül a döntőben, büntetőpárbajban maradtak alul a Szent László-Szent József vegyes csapattal szemben. A szurkolókkal, családtagokkal együtt közel 200 résztvevője volt az eseménynek, amely több volt egyszerű foci bajnokságnál. Keresztyén emberek és közösségek számára teremtett lehetőséget a játékra, küzdelemre, de mindenek előtt az egymással való közösség megélésére.

Hodossi Sándor

Útravaló (10.)

(Elhangzott a Méliusz Rádióban)

**„Éreztétek és lássátok, hogy jó az ÚR!
Boldog az az ember, aki hozzá menekül.”**
(Zsolt 34,9)

Milyen sokszor használjuk úgy a boldog szót egy év során, hogy szinte észre sem vesszük! Boldog karácsonyt, névnapot, születnapot, új évet, húsvéti ünnepeket kívánunk. De valóban boldogok ezek a napok, és valóban ezekben rejlik a boldogság?

De mi is kell a boldogsághoz? Anyagiak, jó közérzet, emberek, akik szeretnek bennünket, és akiket mi is szerethetünk. Ez mind valóban fontos, és egyáltalán nem lebecsülendő, de önmagában még nem elég. Nézzük meg, hogy hányan ülnek hatalmas házakban, akár még családdal is körülvéve magányosan, találkozás nélkül, depressziósan. Mi tehát a kulcs?

Az, amit Viktor Frankl, az egykori koncentrációs tábor megjárta pszichológus mondott, az ottani tapasztalatai alapján, hogy aki nem tudja miért él, az nem is él, csak vegetál, létezik. Csak vonszolja magát egyik napról a másikra. Ez a mindent átjáró üresség érzése okozza a legtöbb idegi és lelki megbetegedést.

Vagyis, mi kell a boldogsághoz és életörömhöz? Az, hogy tudjam, miért élek, miért vagyok egyedülálló egyetlen példány ebben a hatalmas világmindenségben. Még akkor is, ha a világ azt akarja elhitetni velem újra és újra, hogy pótolható vagyok. Olyan pótolhatatlan emberek vagyunk, akiknek egyedülálló feladata van ebben a világban, csak meg kell találni azt. Boldogság a belső egyensúlyból fakad. Akinek az életében valami rendezetlen, az nagyon tud fájni. Takargatjuk, de újra és újra előjön, mindenre kihat, mert hazugság.

De akkor ki a boldog? Az, akinek semmi nem zavarja a nyugalmát? Semmi sem hiányzik, sem anyagiak, sem ember, semmi? Számunkra az jelent boldogságot, ha minden tökéletes, minden jól megy, ha sehol semmi nem fáj, nem kényelmetlen? Csakhogy ilyen nincs. Vagy ha van is, csupán pillanatokra. Az igazi boldogság mindennél sokkal több. Az igazi boldogság belülről fakad.

Jézus arról beszél, hogy boldogok, akik sírnak, mert ők megvigasztaltatnak. Ez aztán a paradoxon! Ez a két fogalom végképp nem fér össze! Pedig visszatekintve megláthatjuk, hogy a könnyeink tanítanak bennünket. Ahhoz, hogy igazán érettek lehessünk, nem lehet megspórolni a szenvedést. Ma sokan megpróbálják megkerülni, de igazából nem lehet. Azokon a pontokon, ahol nagy felismerésekre jutottunk, épültünk, ott mindig nehézségek voltak, sőt esetleg tragédiák és veszteségek. A szenvedés egyben kohó is, hogy többé válhassunk. Prizma, amely által egy más szögből, más színben láthatjuk a világot.

Aki boldog akar lenni, annak élnie kell! Teljes életet. Megélnie az élet mélységeit és nehézségeit, de az örömeit is. Ne féljünk ettől! A kérdés a *hogyanban* van. Isten belülről, a nekünk adott Szentlelke által felfelé akarja irányítani a tekintetünket, és vezetni akar bennünket. Boldoggá akar tenni. Megzavarhatatlanul, elvehetetlenül boldoggá, vagyis olyan emberekké, akik tudják, hogy van céljuk, és vannak feladataik a világban. Isten gyermekeiként boldogok vagyunk, még akkor is, ha esetleg sírunk, és nem vagyunk gazdagok. Ámen.

Csinády Melinda

Hit és nevelés (2.)

A szülő-gyermek kapcsolat nehézségei

Gyülekezeti hétvégénken (2008. nov. 2–4.) Hit és nevelés címmel Dr. Németh Dávid, a Károli Gáspár Református Egyetem Hittudományi Karának tanára tartott előadásokat, melyek szerkesztett változatát folyamatosan közöljük. (Szerk.)

A gyermek személyiségének alakulására maradandó hatással azok a szülői viselkedési módok vannak, amelyek sok-sok élethelyzetben megismétlődnek, mert a szülők beállítottságának a részei. Ezzel magyarázható, hogy bizonyos nevelési egyoldalúságok alakulnak ki a családokban attól függően, hogy milyen szülői viszonyulási mód játssza a meghatározó szerepet. Egyes családokban a szülők igyekeznek érzelmileg magukhoz kötni a gyermeküket, vagy szigorú életszabályok belenevelésével akarják hosszú távon meghatározni az életét. Gyakori nevelési egyoldalúság az is, amikor a szülők a gyermekükkel akarják kipótoltatni mindazt, ami a saját életükből hiányzik. Maguk találják ki, tervezik meg gyermekük életét. Más családokban ugyanakkor eleve lemondanak a szülők arról, hogy bármiben is befolyásolják a gyermekük életének alakulását. A lehető legkorábban és a lehető legteljesebb mértékben biztosítják számára az önállóságot, vágyait, sőt álmait megvalósulását. Sem érzelmi eszközökkel, sem utasításokkal nem korlátozzák szabadságát. A nevelési sajátosságoktól függően jellegzetes légkör és belső viszonyrendszer alakul ki az egyes családokban.

a) A szorosan átölelő szülők „szanatórium-családot” hoznak létre. A család titkos „jelszava” az, hogy csak

együtt oldhatjuk meg a problémáinkat, egymás nélkül nem megyünk semmire. Kívül a világban ütések, sebek, kudarcok érik az embert, de ide mindig visszatérhet gyógyulni, ide jöhet feltöltekezni, itt kiöntheti szíve szomorúságait és telítődhet szeretettel. Ez a család nem kér, csak ad. Illetve egyetlen kimondatlan követelése mégiscsak van: „Maradj itt!” „Ne válj önállóvá!”. Ez a kérés azért végzetes, mert a szeretet miatt nem lehet nem teljesíteni. Amennyiben vallásos családról van szó, többnyire arra hivatkozik, hogy Jézus szeretete követeli meg ezt a meg nem szűnő gondoskodó odafigyelést. Valójában a krisztusi szeretet lényegéhez tartozna, hogy elenged, szabadon bocsát. A szívet ragadja meg, nem az egyént tartja fogva.

b) Szigorú életszabályok betartatásával köt magához az *erődítmény-család*. Felfogása így foglalható össze: „Az élet harc a kaotikus erők és hatalmak ellen, ezért a család minden tagjának csatasorba kell állnia, semmiféle lazaság nem engedhető meg”. A külvilág minden támadását ki kell védeni, s itt is igaz, hogy a leghatásosabb védekezés a támadás. Ezt a családi életfilozófiát igen gyakran törvényeskedő, fundamentalista színezetű, vagy erősen hagyományörző vallásosság támogatja meg. A rend fenntartásához megkérdőjelezhetetlen szabályokra van szükség, melyek nemcsak a tennivalókat írják elő, hanem egyszersmind meg is tiltanak minden egyénieskedést és érzelmi felbuzdulást. Ez a család Istent és az általa kínált életrendet fegyelmező eszközként használja. Ezért az egyik leggyakrabban alkalmazott nevelési módszere az Isten büntetésével való fenyegetés.

Hit és nevelés (2.)

c) A gyermekek életútját megszabni akaró szülők körül *színház-család* alakul ki. Szerintük a világ, így a család élete is olyan, mint egy nagy színpad, ahol mindenki szerepeket játszik. A forgatókönyv előre meg van írva, ezért rengeteget számít a családi hagyomány. A gyermeknek csak azért kell valamit tennie, mert ebben a családban így szokás, vagy mert ellenkező esetben mit szólnának az emberek. Ezzel az életfelfogással jól összeegyeztethető az ünnepi keresztyénség, a látványos gyülekezeti aktivitás, vagy az élet fordulópontjaira korlátozódó egyháziasság. A családi vallásosságnak ezt a rendjét a serdülőkorba érkező gyermekek szokták megbontani azzal, hogy nem hajlandók tovább részt venni a képmutatásban, és a szülők viselkedésének az álságos voltát is könnyörtelenül leleplezik. Kilépnek a nekik szánt szerepből, és egészen más utakra térnek.

d) Ha a szülők a gyermekeknek túlzott önállóságot biztosítanak, akkor jön létre a *hotel-család*. Itt mindenki szabadon oszthatja be az idejét, szobájába visszavonulva élheti a maga kis életét. Senki nem felel a másikért. Családi vallásosságról sem lehet beszélni, hiszen senki sem vall a hitéről a többieknek. A gyermekek nem tudják szüleikről, hogy azok milyen felfogást képviselnek, a házastársak is csak sejtik, hogy milyen lehet a másik világszemlélete, de nem beszélnek róla. A szülők nem akarják befolyásolni a gyermeküket vallásos kérdésekben (sokszor még a megkeresztelésük által sem), hanem azt tartják, hogy majd felnőve maga döntse el, hogy hívó, vagy hitetlen emberként akar-e élni. A gyermek számára csak látszólag kellemes ez a szabadság,

valójában folyamatos szorongást okoz neki, hogy olyan kérdésekben sem számíthat útbaigazításra, amelyekre maga még nem tud megnyugtató választ találni.

Ezek az egyoldalúságok azért terhelik meg a szülő-gyermek kapcsolatot, mert a gyermeknek szüksége van biztos érzelmi kötődésre, de önállósulási lehetőségre is; rászorul arra, hogy esetenként világos korlátokat állítsanak elé, de a túlszabályozás gyámoltalanná teszi; segíti a fejlődését, ha tudatosítják benne, hogy küldetése van ebben a világban, de neki kell megtalálnia az útját; meg kell tanulnia a felelősségvállalást, de nem szabad magára hagyni a döntéseiben.

Hajléktalanok étkeztetése

Január 17-én 200 adag melegételt osztottunk szét a város különböző pontjain. Gyülekezetünkben több mint százán vettek részt az akcióban: pénzadománnyal, 1500 db töltött káposzta közös elkészítésével, pogácsa és túrós batyu otthoni sütésével, csomagolással, kiosztással és énekléssel.

Kitekintő

Made in Vadászat, avagy szubjektív történelemóra három változatban

Milyen volt az élet a Kádár korszakban? Milyenek voltak a kilátásai, lehetőségei, álmai a mai fiatalok szüleinek ifjúkorukban? Hatvanadik életéve tájékán a korszak három jelképes alakja igyekezett megadni saját feleletét egy-egy zenés darabban. Fenyő Miklós, a jampi, Földes László, a hobo és Bereményi Géza, az író. Egy generáció tagjai mindhárman. Majdnem egy időben születtek, ugyanabban a közegben nőttek fel, és a mai fiatalok egy-egy rétege számára mindhármuk alakja példa. Szavuknak tehát súlya van. Bereményi Géza Lauráját a zalaegerszegi és a kecskeméti színházak játszották, a Fenyő filmet február elejétől vetítik a mozik, a Vadászat bemutatója január közepén volt a Csokonai Színházban. A debreceni néző tehát a két utóbbit láthatja mostanában, ezért a Bereményi darabjára csak utalást teszek.

A „Made in Hungária” Fenyő Miklós életén keresztül ad idilli képet a hatvanas évek közepének angyalföldi mindennapjairól. Ricky/Miki, az Amerikából hazatelepülő család lázadó kamasza elhossa a rock and rollt a vasfüggöny mögé. A rock pedig mindent legyőz. A jampecok akkor verik át az inkább komikus, mint félelmetes belügyes tömbbizalmit, amikor csak akarják, a helyi KISZ-bizottság vendégeiként érkező „endékás csajok” egyetlen vágya, hogy együtt énekelhessenek a bandával, a színpadon néha áttáncoló, a rendszert védelmező ifjú gárdistákat sem lehet komolyan venni. A kádár-rendszerben az élet tehát játék, móka, kacagás, gondolhatják azok a fiatalok, akiknek személyes emlékeik nincsenek a korszakból.

Földes László egészen másképpen, sokkal sötétebben látja ezt a világot. Az 1984-ben megjelent Vadászat című album jelképrendszere szerint a világ vadászokból, hajtókból és vadakból áll. A hatalmasoknak mindent szabad, akkor és arra lönek, amikor és akire akarnak. Ők az erdő teljhatalmú urai. A hajtók, a mindenkori kisemberek szolgálják ki őket pénzért vagy meggyőződésből. Akinek ez a szereposztás nem tetszik, könnyen üzött vaddá válhat. A diktatúrában a kisember csak hajtó vagy vad lehet. Egyedül a bohóc lóg ki a képből, aki kívülről szemléli a hajszát. Távolságtartásának kívül maradás az ára. Ezért a bohóc tulajdonképpen tragikus figura. A 2009-es színpadi változat prólógusa a történet újragondolását ígéri, ám ezzel végül mégis adós marad. Azt csak sugallja, hogy a rendszerváltással nem járt együtt a lelki-szellemi felszabadulás, a vadászat folyik tovább, csak éppen újabb vadászok is érkeztek. A szolgaság lealacsonyított bennünket, a szabadság pedig nem emelt fel, mondja Hobo a prólógusban.

De nem naivítás pusztán a külső körülmények, hatalmi viszonyok módosulásától várni az emberek lelki felszabadulását? Ha mi nem változunk, akkor hiába változnak a díszletek! A Szentírás szerint a valódi belső szabadság a Krisztus által adott váltságban lehet a miénk, sehogyan másként. De erről már nem szól sem Fenyő Miklós, sem Földes László, sem Bereményi Géza. Erről nekünk, hívő embereknek kell szólnunk. Hátha bennünket is meghallgatnak gyermekeink.

Hodossi Sándor

Táborozzunk!

...legalább 300-an, amikor kicsik, hittanosok, ifisek, fiatalok, családok, középkorúak és idősebbek is, együtt töltenénk el egy szép csendes-hetet.

- ♦ **Helyszín: Sátorlajaujhely.** A Zemplén keleti oldalán 280 méter magasságban lévő Várhegy Üdülő.
- ♦ **A csendeshét célja, tartalma:** hitbeli erősödés, gyülekezetépítés, lelki-testi felfrissülés. A délelőtti énektanulás és közös bevezető után most is szeretnénk a kiscsoportos lelki beszélgetések meghittségét megtartani. Más programok pedig segítenék gyülekezetünk különböző korosztályainak, rétegeinek egymás jobb megismerését. Délutánonként a spontán szerveződő csoportokban nagyszerű kirándulás, sport, játék, kézműves program, vetélkedő, strandolás a tábor úszómedencéjében, és a kápolnában az elcsendesedés lehetséges. Esténként áhítat és közös éneklés lesz mindenkinek a városi templomban.
- ♦ **Ideje: Július 13-19,** a program kezdete: hétfőn 16,30-kor, vége: vasárnap 15,30-kor lesz.
- ♦ **Elszállásolás:** 6 ágyas szobákban – elsősorban az ifik számára –, melyekhez külön épületben van a hideg-melegvizes zuhanyzó, és a WC. A tábor másik fele, a *most elkészült komfortos, melegvizes zuhanyzós 2-4 ágyas szobákban.* Az épületek közel vannak egymáshoz, és a táboron belül nincs szintkülönbség.
- ♦ **Étkezés:** Reggeli, ebéd és vacsora a tábor területén lévő konyha ebédlőjében lesz.
- ♦ **Utazás: Indulás hétfőn 12,30 órakor templomunktól, közvetlen külön buszokkal** az üdülőig. Hazaérkezés a közvetlen, külön buszokkal vasárnap este 18 órára a templomunkhoz!
- ♦ **A hét nap költsége** (szállás, étkezés, közös költség, üdülőhelyi díj):
 - ◇ **6 ágyas szobákban, melyekhez külön épületben van a zuhanyzó: 23.000 Ft.**
 - ◇ **Zuhanyzós 2-4 ágyas szobákban 27.000 Ft.**
 - ◇ Általunk adott kedvezmény miatt, a **még nem iskolásoknak: 17.000.-Ft.**
 - ◇ **Ehhez jön még a külön buszok egységes díja, 6 éves kortól mindenkinek: 3.300.-Ft.**
- ♦ A most konfirmáló fiataljaink 10.000 Ft missziói támogatást kapnak gyülekezetunktől. *A tábor üdülési csekket elfogad fizetőeszközként.*
- ♦ A jelentkezőknek **május 30-ig** a részvételi díjból **előlegként 10.000.- Ft-**ot, a többit pedig legkésőbb az indulás előtti hetekben itthon kell befizetniük a lelkészi hivatalban.
- ♦ Aki anyagi gondok miatt nem tudna eljönni, kérjük, személyesen jelezze a lelkipásztoroknál, hogy valami segítséget próbáljunk szerezni és adni. *Akinek anyagi lehetősége van, és ezért hálás az Úrnak, juttassa el a másokat segítő adományát a lelkészi hivatalba. Ez a testvéri szeretet segített el tavaly is többeket a táborba. Reméljük idén is így lesz!*

Imádságos szívvel készüljünk mindannyian, hogy megtapasztaljuk Urunk áldását és egymás szeretetét.

Püski Lajos, lelkész

„Én vagyok az élet kenyere: aki énhozzám jön, nem éhez meg, és aki énbennem hisz, nem szomjazik meg soha.” (Jn 6,35)”

Hírek

- ♦ **Filmklub** lesz febr. 14-én du. 5 órakor.
- ♦ **Teaház** lesz február 15-én délután 4 órától az átriumban, ezzel párhuzamosan a 15-ös teremben beszélgetés a házasságról.
- ♦ **Családi istentisztelet** lesz febr. 22-én vasárnap délután 3 órakor hittanosoknak és szüleiknek a templomban.
- ♦ **Ifjúsági est** február 27-én, pénteken délután 5 órától.
- ♦ **Hitmélyítő hétvége** lesz március 5-8 között. Csütörtöktől szombatig minden este 6 órától, valamint a vasárnap délelőtti úrvacsorás istentiszteleteken, szolgál: *Berkesi Gábor Budapest-Pozsonyi úti ref. lelkész.*
- ♦ **Hálaadó ünnepséget** tartunk április 26-án vasárnap délután 3 órakor a templom és gyülekezeti ház bővítéséért.
- ♦ **Gyülekezeti többgenerációs nagytáborunk** Sátoraljaújhelyen lesz július 13. hétfői indulással – július 19. vasárnap esti haza érkezéssel. Részletes információ a 7. oldalon.

Imádkozzunk...

- ♦ a hajléktalanokért,
- ♦ a gyülekezeti nagytáborért,
- ♦ szolgáló csoportjainkért,
- ♦ házaspárokért, családokért.

Zenés áhítat

(vasárnaponként 5 órakor)

Febr. 8. Csűry Tamás Dániel oboázik, Böszörményi Judit zongorázik
Febr. 15. Karasszon Dezső orgonál
Febr. 22. Molnár Zsolt gordonkázik
Márc. 1. Kiss Zoltán orgonál
Márc. 8. Fülep Máté énekel

1% + 1%

Az egyik 1% átutalásához *Református Egyházunk* technikai száma: **0066.**

A másik 1% átutalásához *“Alapítvány a Debrecen-Nagyerdei Egyházközségért és Ifjúságáért”* adószáma: **18545269-1-09.**

Információ

Gyülekezeti honlapunk címe, melyen a *Szivárvány* is megtalálható:

www.refnagyszerdo.hu

E-mail: refnagyszerdo@gmail.com

Kórházlelkészek:

Kenézy Kórház – 511-777/1943

Klinika – 411-600/4978 (üzenetrögzítő)

Méliusz Református Rádió – 88 MHz-en
URH sávban városon belül

Szivárvány –
a Debrecen-Nagyerdei Református Egyházközség hírlevele
4032 Debrecen, Bolyai u. 25. Telefon: (52) 410-811
Felelős kiadó: Püski Lajos Tördelés: Bene Lászlóné
Nyomda: REXPO Kft. Készült 500 példányban
17. évfolyam 2. szám Megjelenik havonta
Egyházközségünk számlaszáma: 11738008-20012917